

IS-SITT HADD TAL-GHID (2022) RELIGJOZITÀ U FIDI

Contributed by Frans Galea
 Saturday, 21 May 2022
 Last Updated Saturday, 21 May 2022

Din
 hija il-Liturgija tas-Sitt Hadd ta' L-Ghid (2022) bi hsibijiet min Joe Rapa.

Il-Liturġija tal-Ewkaristija matul dan il-|mien tal-G'id hija mimlija
 espressionijiet ta' fer', ta' radd il-'ajr, ta' gratitudni, waqt li l-Qari
 mill-Kotba Mqaddsa jag'tu xe'ta ta' freskezza, ta' avventura, ta' 'e!!a li xi
 'ala l'dida u enormi qeg'da sse" madwarna.

Dan hu dak li kienu j'ossu l-Appostlu u d-dixxipli li emmnu f'esù
 f'dawk il-jiem, anzi f'dawk is-snin primittivi tal-Knisja.

Id-dixxipli kienu jiru mal-Mediterran ixandru l-A'bar enormi tal-Inkarnazzjoni
 ta' Alla f'suret il-bniedem fil-bniedem Kristu esù. Kienu jpo!!u lill-bnedmin quddiem ir-rejalta'
 midinba tag'hom 'ala li kienet tirrikjedi 'afna kura!! g'ax kull bniedem g'andu
 s-sigrietu tieg'u, g'andu l-mo'biet imdallma tal-Istorja tieg'u. Imma, meta
 kienu jaraw li l-Kelma li kienu qed ixandru bil-Qawwa tal-Ispirtu
 s-Santu kienet tassew qeg'da tmiss il-qlub, kienu mill-ewwel jipproklamaw
 l-A'bar it-Tajba.

U l-A'bar hija din: Kristu, Iben Alla, u Alla daqs il-Missier, mag'qud
 mieg'U fl-Ispirtu s-Santu, miet g'al dnuvietna, patta g'alihom kollha b'tali
 mod li 'add minna m'g'andu g'alxiex ipatti, dejjem sakemm a'na nemmnu f'din
 l-Opra stupenda ta' Alla g'alina. Mhux
 biss. Mhux biss fdiena mill-madmad u
 s-sa'ta tad-dnub u mid-dejn kollu li kellna.
 Imma huwa da'al fil-Mewt u !ie
 lura rebbie' fuqha biex kiseb g'alina mertu bla g'add li jirb'ulna
 l-ajja ta' Dejjem li tibda sa'ansitra minn hawn. Minn hawn stess, permezz tal-Fidi fiH, a'na
 ni!u ngastati fi Kristu, insiru parti minn ismu bil-Fidi. U jekk Kristu mhu se
 jmut qatt aktar, a'na, li nag'mlu sehem minnU, anke a'na ma mmutu qatt. Din hi Kelma tieg'u. Din hi Weg'da tieg'u.

Allura dawk li jemmu f'din l-A'bar it-Tajba u ma jgiddbux lil esù nnifsu,

jista' jmut il-lisem tag'hom, imma g'andhom il-garanzija li huma xorta se jibqg'u 'ajjin. Min jag'tihom din il-garanzija? L-Ispirtu s-Santu. Huwa l-Ispirtu s-Santu li jixhed lill-ispirtu tag'na li a'na 'ajjin g'al dejjem. Dan kollu jimliena b'e!a li ng'ixu kif iridna Hu, g'ax issa l-Im'abba da'let tg'ammarr fejn qabel, min'abba l-bija' tal-Mewt, kien jg'ammarr l-egojmu. Din hi l-A'bar it-Tajba li jxandar il-Kristjanejmu. Dan hu li bdew ixandru Pawlu, Barnaba, Pietru, Luqa, wanni, Titu, Sila u tant u tant dixxipli o'ra. Dan l-Ispirtu rebbie' fuq il-Mewt, din l-A'bar li g'a!bithom g'al kollox, tefg'ethom f'avventura dida u friska. Saru b'ar-ri' li ma tafx mnejn hu lej u fejn hu sejjer. Dawn ma kinux iktar nies & relijuzi; i!da nies li raw b'g'ajnejhom u messew idejhom ir-Reb'a fuq il-Mewt u ma setg'ux ma jxandrux dak li sabu. Kif jista' b'niedem, midjun, mg'obbi sigrieti koroh, li ltaqa' mal-lustifikazzjoni, li sar jaf li bil-Fidi tieg'u f'dak li kien g'amel g'alih esù issa sar ma'sul, safi, l'ust quddiem il-Missier, kif jista' dan il-bniedem jibqa' kwiet u ma jsirx Nar li jqabbaq nirien o'ra ta' Fidi kull fejn imur?

U hawn insibu ru'na wi imb' wi ma' sitwazzjoni li ftit nisimg'u dwarha, imma li hi wa'da mill-problemi prin ipali tal-Knisja. Anke jekk is-so jetà ta' madwarna qeg'da ssir dejjem aktar sekularizzata u qed jintilef is-sens tas-sagru fost tant g'ajag' u koppji ta' mezz'età, xorta g'ad baqag'lna nies & relijuzi;, nies tal-knisja, nies li jemmnu f'Alla, u f'esù, u fil-Madonna u fil-Qaddisin. Xorta g'ad baqag'lna nies li jersqu lejn is-Sagramenti u jipparte ipaw fil-'ajja tal-Knisja.

I!da hemm bl'onn nirriflettu, u nirriflettu fil-fond, dwar il-qabja li rridu nag'mlu mir- & relijuzità; g'all-Fidi fil-Misteru tal-G'id ta' Kristu g'ax hu dan il-Misteru li jag'mel minna Nsara awtenti i, xhieda ta' Kristu, Dawl g'ad-dinja m'awda li biha a'na mdawrin. G'ax hemm & relijuzità; li mhix Fidi adulta. Wie'ed jista' jkun & relijuzi; kemm irid, u jiekol l-g'atba tal-Knisja, imma mbag'ad fid-di iljonijiet importanti li jie'u, ja'seb g'al rasu u ma jalixxix ta' Kristjan. Hemm divorzju, firda, bejn il-Liturlija li ni elebraw fil-knisja u l-mod kif ng'ixu meta no'or!u barra.

Ir- & relijuzità; fiha nfisha hi tajba, u hi don li Alla jitfa' fil-bniedem. Hi propjament & relijuzità naturali;, g'ax hi skont in-natura. L-atejmu li ma jemminx f'Alla mhux naturali, i!da r- & relijuzità; li tg'inek t'ossok kejkem quddiem l-Istorja u ddu lejn Alla biex bil-grazzji tieg'u jg'inek tg'ix fi ftit sliem hawn fuq l-art, dan hu naturali. In-natura nfisha ta' madwarna tg'idilna, fis-skiet tag'ha, li xejn ma jsir minn xejn u li fil-bidu ta' kollox kien hemm Xi + li beda jo'loq dan l-univers meravilju.

Imma dan biss ma jag'mlikx & Nisrani; Tista' tkun bniedem ta' karattru tajjed li ma trid tag'mel 'sara lil 'add. Imma dan biss ma jag'mlikx Nisrani. Tista' tkun bniedem ta' Talb, ta' Karità, ta' Penitenza. Imma dawn biss ma jag'mlukx Nisrani.

Nisrani hu dak li fi Kristu tweled mill-Idid, u dan mhux bil-magics tal-Mag'mudija, i|da g'ax il-Mag'mudija kibret u kibret !ewwa fih.
Nisrani hu dak li mhux biss jaf dwar Kristu, i|da jemmen li fuq is-Salib, Kristu kien qed i!orr id-dnub tieg'u u kien qed ipatti g'alih biex hu (in-Nisrani) issa hu qaddis fil-qjies li hu jemmen f’dan.

G'alhekk, in-Nisrani jag'raf il-fond tad-dnub tieg'u u ma jinqediex bid-drawwiet reli!ju| tieg'u biex jinsih u jg'attih. Anzi, jag'raf li hu qatt ma jista’ jipatti g'ad-dnub li kkundizzjonah minn twelidu, i|da jrodd 'ajr lill-Missier b’qalbu kollha li bg'atlu lil Ibnu biex ikun il-&aruf maqtul b'ala tpattija g'alih personali. In-Nisrani huwa dak li j!orr garanzija ta’ &ajja g'al Dejjem b'al wie'ed li g'andu ekk fil-kartiera u jaf fi - ert li meta jmur il-bank se jag'tuh flus skont kemm g'andu miktub fuqu.

G'alhekk, iktar milli “reli!jon”, il-Kristjane|mu huwa A&BAR TAJBA g'all-bniedem. Xejn mhu mitlub 'lief li jittallab g'all-Fidi fi Kristu, u jilqag'ha bi gratitudni meta tinag'talu. Din il-Fidi tnissel fih l-Ispirtu s-Santu li mill-banda tieg'U jag'ti qawwa !dida biex in-Nisrani jkun jista’ jwettaq dak li jg'id il-Van!elu.

Il-bniedem “reli!ju|” jipprova jag'mel dan ukoll, imma bil-ponnijiet tieg'u, bl-isforzi tieg'u, u kemm huma msejkna dawn, ja'asra! Kemm proponimenti niksru. Mhux g'ax a'na 'l|iena, i|da g'ax a'na dg'ajfa. I|da bl-Ispirtu ta’ Dak li reba' il-Mewt !ewwa fina, nag'mlu l-g'e!ubijiet g'ax mhux a'na nkunu li nag'mluhom i|da HU li jg'ammarr fina.

Qed naraw li hemm differenza enormi bejn li wie'ed ikun sempli iment “reli!ju|” u ie'or li g'andu l-Fidi adulta fi Kristu. Hemm 'afna, 'afna iktar x’wie'ed jg'id dwar dan. Ng'idu biss li bl-Ispirtu ta’ Kristu !ewwa fih, in-Nisrani jasal biex i'obb lill-g'adu, biex jifhmu, biex jg'adru, biex i'enn g'alih, biex jiddefendih kif iddefendih Kristu minn fuq is-Salib. G'ax in-Nisrani hu wie'ed li r ieva 'afna, u ma jistax ilomm g'alih dak li r ieva gratis, b’xejn.

Il-Litur!ija tal-Kelma tal-lum:

Qari I

Lill-Ispirtu s-Santu u lilna dehrilna li a'na ma g'andna ng'abbukom b'ebda pij ie'or aktar minn dak li hu me'tie!.

Atti 15:1-2,22-29

Qari mill-Ktieb
tal-Atti tal-Appostli

“Dak il-mien, niġu xi w'ud mil-Lhudija u bdew jg'allmu lill-a'wa: “Jekk ma toqog'dux g'a - irkon iljoni skont id-drawwa li lejja minn Mosè, ma tistg'ux issalvaw”. Pawlu u Barnaba qamu kontra tag'hom u 'aduha mag'hom bis-s'i'; g'alhekk qatg'uha li Pawlu u Barnaba u xi w'ud o'ra minnhom jtilg'u erusalem ikellmu lill-appostli u l-presbiteri fuq din il-kwistjoni.

Imbag'ad l-appostli u l-presbiteri, flimkien mal-Knisja kollha, dehrilhom li kellhom jag'li lil xi w'ud minnhom u jibag'tuhom Antjokja; Pawlu u Barnaba. Dawn kienu uda, jg'idulu Barsaba, u Sila, li kienu minn ta'quddiem fost l-a'wa.

U bag'tu mag'hom din l-ittra: “L-appostli u l-presbiteri, 'utkom, lill-a'wa ta' Antjokja, tas-Sirja u ta - ili ja, li lew mill-inus; is-sliem g'alikom! A'na smajna li xi w'ud min-nies tag'na, ming'ajr ebda ordni tag'na, lew 'awdukum u qallbulkom mo''kom bi kliemhom. G'alhekk a'na qbilna lkoll bejnietna u dehrilna li kellna nag'li lil xi w'ud u nibag'tuhom g'andkom flimkien mal-g'e'lel tag'na Barnaba u Pawlu, nies li ddedikaw 'ajjithom g'all-isem ta' Sidna esù Kristu. G'alhekk bg'atnielkom lil uda u Sila, biex jg'idulkom bi kliemhom l-istess 'a!a. G'ax lill-Ispirtu s-Santu u lilna dehrilna li a'na ma g'andna ng'abbukom b'ebda pij ie'or aktar minn dak li hu me'tie!, jilifieri, li titbieg'du mill-ikel issagrifikat lill-idoli, mid-demm, mil-la'am tal-annimali fgati u mij-wie! 'ajin. Tag'mlu tajjeb jekk t'arsu rwie'kom minn dawn. Sa'!”

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Salm Responsorjali

Salm 66(67):2-3,5,6,8

R/.(ara 3b): Fost il-inus Alla wera s-salvazzjoni tieg'u.

jew

R/. Hallelujah, hallelujah, hallelujah.

I'enn g'alina Alla, u jberikna;

idawwar g'al fuqna d-dija ta' u!

Biex jing'arfu fuq l-art triqatek,

fost il-!nus kollha s-salvazzjoni tieg'ek. R/.

Jithennew il-!nus u jg'annu bil-fer',

g'ax trie!i l-popli bis-sewwa,

u l-!nus fuq l-art inti tmexxihom. R/.

Ifa"ruk il-popli, o Alla,

ifa"ruk il-popli kollha.

Iberikna Alla, u tib!a' minnu

l-art kollha minn tarf g'all-ie'or! R/.

Qari II

L-an!lu wrieni l-Belt il-Qaddisa nie!la mis-sema.

Apok 21:10-14,22-23

Qari mill-Ktieb
tal-Apokalissi ta' San wann Appostlu

L-an!lu 'adni fl-ispirtu fuq muntanja kbira u g'olja,
u wrieni l-Belt il-Qaddisa, erusalem, nie!la mis-sema ming'and Alla,
bil-glorja ta' Alla fiha, tiddi b'al 'a!ra mill-aktar prezju!a, b'al !aspru
jleqq daqs il-kristall.

G'andha 'ajt kbir u g'oli, bi tnax-il bieb fih, u
tnax-il an!lu fil-bibien li fuqhom hemm miktuba ismijiet, l-ismijiet
tat-tnax-il tribù ta' wlied I!rael. Tlieta minn dawn il-bibien jag'tu g'an-na'a

tal-Lvant, tlieta g'an-na'a tat-Tramuntana, tlieta g'an-na'a tan-Nofsinhar, u tlieta g'an-na'a tal-Punent. U l-ajt tal-Belt g'andu tnax-il pedament, li fuqhom hemm it-tnax-il isem tat-tnax-il appostlu tal-[I-**aruf**](#).

Ebda tempju ma rajt fiha,

g'ax il-Mulej hu t-tempju tag'ha,

Alla li jista'rsquo; kollox, u l-[I-**aruf**](#).

U l-Belt ma te'tie! la xemx u lanqas qamar biex idawluha,

g'ax biex iddawwalha g'andha l-glorja ta'rsquo; Alla,

u l-musbie' tag'ha l-[I-**aruf**](#).

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Irroddu 'ajr lil Alla.

Akklamazzjoni qabel l-Evan!elju

w 14:23

Hallelujah. R/. Hallelujah.

Jekk xi 'add i'obbni, i'ares kelmti, jg'id il-Mulej;

u Missieri j'obbu, u a'na nilu g'andu.

R/. Hallelujah.

Evan!elju

L-Ispirtu s-Santu jfakkarkom dak kollu li g'edtilkom

w 14:23-29

Qari mill-Evan!elju
skont San wann

F’dak il-|mien, esu qal lid-dixxipli tieg'u: “Jekk xi 'add i'obbni, i'ares kelmti, u Missieri j'obbu, u a'na nilu u ng'ammru g'andu. Min ma j'obbnix ma j'arisx kliemi. U l-kelma li qeg'din tisimg'u

mhijjex tieg'i, imma tal-Missier li bag'atni.

G'edtilkom dan meta g'adni mag'kom. Imma d-Difensur, l-Ispirtu s-Santu, li l-Missier jibg'at f'ismi, jg'allimkom kollox u jfakkarkom dak kollu li g'edtilkom. Jiena n'allikom is-sliem; nag'tikom is-sliem tieg'i; ma nag'tihulkomx kif tag'tih id-dinja. T'allux qalbkom tit'awwad u anqas titbejja. Smajtu g'edtilkom: "Jiena sejjer u nerla; ni li g'andkom". Kieku kontu t'obbuni, kontu tafir'u li sejjer g'and il-Missier, g'ax il-Missier hu akbar minni. U g'edtilkom dan minn issa qabel ma jse", biex meta jse" temmnu.

Il-Kelma tal-Mulej.

R/. Tif'ir lilek, Kristu.